

Motion till riksdagen

1988/89:A228

av Jan Andersson och Bengt Silfverstrand (s)

Arbetsmiljöfrågor

Antalet arbetsskadeärenden har ökat dramatiskt under senare år. Därför har riksförsäkringsverket i regeringens budgetförslag beviljats betydande resursförstärkningar. Detta är nödvändigt för att handläggningstiderna ska kunna förkortas.

Emellertid löser en sådan förstärkning inte de egentliga problem som ligger bakom den ökande sjukfrånvaron och de ökande arbetsskadorna. Orsakerna är i stället ofta brister i arbetsmiljön. Den arbetsmiljölagstiftning vi har i Sverige är bra och saknar antagligen motstycke någon annanstans i världen men löser inte alla de problem som finns på enskilda arbetsplatser. Anställda, företrädare i skyddskommittéer och anpassningsgrupper behöver ett ökat stöd för att kunna fullgöra sitt arbete för en bättre arbetsmiljö på ett bättre sätt än i dag.

Fabriksarbetareförbundets avdelning I i Helsingborg har i ungefär två års tid arbetat med ett projekt som syftat till att komma tillrätta med den ökande sjukdoms- och arbetsskadefrekvensen. Projektet har finansierats med centrala medel från fabriksarbetareförbundet.

Arbetet inleddes med en kartläggning av hur läget var bland avdelningens medlemmar. Hela 78 % av medlemmarna besvarade den enkät som sändes ut för att få svar på bl.a. omfattningen av arbetsskadorna och vilken typ av arbetsskador som var vanligast.

Ungefär hälften ansåg sig ha någon skada eller sjukdom som härrörde sig från de arbetsuppgifter som fanns på arbetsplatsen. Speciellt vanligt var värk i nacken, armar och axlar. Detta är belastningsskador som speciellt kvinnorna fått när de utfört sina ofta enformiga arbetsuppgifter. Exceptionellt var att ungefär hälften av personalen på en arbetsplats sade sig ofta lida av huvudvärk. Genom att förbättra ventilationen på denna arbetsplats har förhållandena därefter blivit bättre.

Underlaget i enkäten visade inte bara på problemen på ett företag i stort utan också på de specifika problem som fanns på olika arbetsställen. Enkäten får nu ligga till grund för lokala handlingsprogram på arbetsplatserna där projektledningen, företrädarna i skyddskommittéerna och senare också arbetsgivarna deltar.

För att komma tillrätta med arbetsmiljöproblemen fordras kunskaper om de enskilda arbetsplatserna. Det har de anställda. Å andra sidan behöver de anställda stöd i sitt arbete att hitta relevanta åtgärder. Detta kan de få av det lokala facket. Detta stöd är speciellt viktigt på de många små arbetsplatserna.

Projektet fann att många personer varit sjukskrivna mellan 2 och 5 år utan att adekvata insatser satts in för att de skulle kunna rehabiliteras. En snabb rehabilitering, helst på arbetsplatsen, behövs för att den enskilde ska ha en chans att kunna komma tillbaka till arbetet. Detta förutsätter givetvis att de arbetsmiljöproblem som varit orsak till problemem åtgärdats. I syfte att nå detta mål förbereder projektet nu ett samarbete med landstinget, yrkesmedicinen och försäkringskassan.

Mot. 1988/89
A228

De allt högre kostnaderna för sjukdomar och arbetsskador måste angripas konstruktivt. I första hand måste de verkliga orsakerna till problemen i arbetsmiljön åtgärdas. I detta perspektiv är det projekt som Fabriks avdelning I i Helsingborg bedriver intressant. Det förutsätter emellertid att ekonomiska medel satsas på denna typ av projekt. Sannolikt kommer det att löna sig såväl ekonomiskt för samhället som rent mänskligt för de enskilda personer som får en bättre arbetsmiljö, snabbare handläggning av sitt ärende och en bättre rehabilitering.

Hemställan

Med hänvisning till ovanstående hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om åtgärder för att komma till rätta med den ökande sjukdoms- och arbetsskadefrevensen.

Stockholm den 23 januari 1989

Jan Andersson (s)

Bengt Silfverstrand (s)